

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8CoP/32/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814201290
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8814201290.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci starostlivosti súdu o mal. S. E., nar. X.X.XXXX, bytom pri matke, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Nám. slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh matky: M. H., nar. X.X.XXXX, bytom O. XXX, za účasti otca: S. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XX, zastúpeného JUDr. Mikulášom Drobňákom, advokátom, M. R. Štefánika 873/204, Vranov nad Topľou, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca a matky proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou z 10.7.2014 č. k. 8P/43/2014-53, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok s výnimkou výroku o zverení mal. S. do osobnej starostlivosti matky.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Matka sa podaným návrhom domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zveril mal. S. do jej osobnej starostlivosti, otca zaviazal platením výživného na maloletého syna po 100 eur mesačne, počnúc dňom 01. 12. 2013; styk otca s maloletým dieťaťom navrhla upraviť každú nedeľu v čase od 14.00 hod. do 17.00 hod. Vo svojom návrhu uviedla, že s otcom dieťaťa nikdy nežili v spoločnej domácnosti. Udržovali spolu vzťah, otec ich navštevoval. V januári 2014 rodičia vzťah pre dlhotrvajúce nezhody ukončili. Matka býva s mal. S. v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi a dvomi súrodencami. Obývajú rodinný dom v obci O.. Matka je poberateľkou rodičovského príspevku a prídavku na dieťa. Otec žije pri svojom otcovi a bratovi v rodinnom dome v obci S.. Je zamestnaný v spoločnosti Bukóza Holding Hencovce ako zvärač. Maloletý S. trpí astmou, je liečený na imuno-alergologickej ambulancii v Košiciach. Iné zdravotné problémy nemá a jeho potreby sú primerané veku. V súčasnosti otec dieťa navštevuje počas víkendov, najčastejšie v nedeľu, kedy si ho bráva k sebe približne na dve hodiny. Od narodenia dieťaťa otec na jeho výživu neprispieval. Začal tak robiť až od času rozchodu rodičov.

Otec súhlasil so zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky. Navrhol určiť výživné z jeho strany po 30 eur mesačne a styk s maloletým žiadal upraviť každý páry víkend v mesiaci od soboty od 10.00 hod. do nedele do 17.00 hod., počas letných prázdnin druhý a tretí júlový týždeň, nepáry rok počas Vianočných sviatkov a páry rok počas Veľkej noci.

Kolíznym opatrovníkom odporučil zveriť maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazat platením výživného podľa jeho možností, schopností a majetkových pomerov. Nakoľko dieťaťu je známe domáce prostredie otca, dieťa je na svojho otca navyknuté, odporučil súdu upraviť styk s dieťaťom v širšom intervale než navrhuje matka, počas víkendu jeden deň bez nocovania. Neskôr, približne po troch mesiacoch, aj s možnosťou nocovania.

Vo veci rozhodol Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom č. k. 8P/43/2014-53 tak, že zveril mal. S., nar. X.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal platením výživného sumou 80,- Eur mesačne počnúc od februára 2014. Dlhé výživné za obdobie od 1.2.2014 do 30.6.2014 v sume 250,- Eur umožnil otcovi zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Upravil styk mal. S. s otcom na každú sobotu v čase od 14:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že prvé štyri stretnutia po právoplatnosti rozsudku sa budú realizovať za prítomnosti matky. Každé ďalšie stretnutie bez prítomnosti matky. Uložil matke povinnosť maloleté dieťa na stretnutie s otcom pripraviť a odovzdať pred domom kde býva a otca maloleté dieťa vrátiť matke v stanovenom čase. V prevyšujúcej časti návrh zamietol.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že v danom prípade je potrebné dočasne upraviť práva a povinnosti rodičov k maloleťmu dieťaťu. Rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, spoločne finančne nehospodária. Matka sa o mal. stará, má zabezpečené vhodné bytové podmienky, preto súd zveril mal. S. do jej osobnej starostlivosti. Pri určení výživného súd vychádzal z veku dieťaťa, jeho odôvodnených potrieb, zárobkových, majetkových pomerov oboch rodičov a ich možností a schopností pracovať a dosahovať pravidelný príjem. Vychádzajúc z otcovho príjmu, ktorý ako živnostník dosahuje príjem vo výške 600,- až 800,- Eur mesačne, po zohľadnení odvodov do zdravotnej a sociálnej poisťovne, určil súd výživné vo výške 80,- Eur mesačne počnúc od podania návrhu na súd, t. j. od februára 2014. Neboli zistené žiadne dôvody v zmysle § 77 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré by vyžadovali priznanie výživného späť, t.j. pred podaním návrhu na súd. Uviedol, že je v záujme zdravého fyzického a psychického vývoja maloletého dieťaťa, aby udržiavalo a rozvíjalo vzťah aj s rodičom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti. Výpoveďami rodičov bolo potvrdené, že aj keď rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, otec je v pravidelnom kontakte so svojim dieťaťom. Aj samotná matka v návrhu žiadala upraviť stretávanie otca so synom každú nedeľu v čase od 14:00 hod. do 17:00 hod.. Počas súdneho konania takéto stretnutia otca so synom aj prebehli a obaja rodičia potvrdili, že išlo o stretnutie bezproblémové. S prihladením na vek dieťaťa súd považoval za optimálne upraviť stretávanie otca každú sobotu v mesiaci od 14:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že prvé štyri stretnutia po právoplatnosti rozhodnutia sa zrealizujú za prítomnosti matky a ostatné už bez matkinej prítomnosti. Dieťa je síce v útlom veku, ale svojho otca pozná, je mu známe aj prostredie, v ktorom otec býva. Takže prítomnosť matky nie je nevyhnutná a strávením pár hodín každú sobotu bez matkinej prítomnosti by nemalo dieťaťu spôsobiť stresové situácie.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. b/ OSP.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote, a to proti výrokom, ktorým bol otec zaviazaný platením výživného v sume 80,- Eur mesačne, podal odvolanie otec. Odvolaním napadol aj výrok o dlžnom výživnom. Uviedol, že základ jeho dane za rok 2013 bol 8 647,- Eur, nie je to však jeho čistý mesačný príjem. Z tejto sumy musí ako podnikateľ zaplatiť zdravotné a sociálne odvody, daň z príjmu, ale predovšetkým náklady nevyhnutné na dosiahnutie príjmu. Z daňového priznania za rok 2013 rovnako vyplynulo, že ročný príjem otca po odpočítaní paušálnych výdavkov je 4 537,47 Eur a po zaplatení daňovej povinnosti vo výške 152,29 Eur jeho mesačný príjem predstavuje 365,43 Eur. Z tejto sumy otec uhrádza otec na stravu cez víkendy mesačne asi 100,- Eur, poplatok za bývanie 50,- Eur, poistenie mal. S. 15,- Eur, vlastné životné poistenie 18,- Eur, internet a telefón 20,- Eur, 40,- Eur spláca pôžičku za motorové vozidlo. Tento prostriedok je nevyhnutný na výkon živnosti. Od júla 2014 sa mu zvýšia povinné mesačné výdavky, bude nútený platiť aj odvody do sociálnej poisťovne, čo správne súd prvého stupňa v rozsudku konštatuje, avšak pri rozhodnutí nezohľadňuje. Výdavky na kozmetiku, hygienu a práce prostriedky predstavujú mesačne 40,- Eur, na oblečenie 35,- Eur a kultúrne vyžitie 20,- Eur. Mesačné výživné na syna vo výške 30,- Eur. Uvádzané mesačné výdavky sú v celkovej výške 368,- Eur a sú vyčíslené reálne, nie sú nadsadené. Z uvedeného vyplýva, že výška výdavkov otca prevyšuje príjmy. Účelom inštitútu výživného je zabezpečiť stav, aby sa maloleté deti podieľali na životnej úrovni svojich rodičov. Úmyslom zákonodarcu však nebolo vystaviť povinného situácii, kedy z dôvodu objektívnej nemožnosti plnenia vyživovacej povinnosti bude podrobený možnému exekučnému konaniu. Uviedol, že sumu 80,- Eur mesačne považuje za neprimeranú, a preto namieta aj dlžné výživné v sume 250,- Eur. Navrhol stanoviť mesačné výživné vo výške 60,- Eur mesačne. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne, aby toto rozhodnutie zmenil a vyhovel jeho návrhu.

Proti rozsudku podala odvolanie aj matka, a to proti výrokom o výške výživného, dlžného výživného aj proti výrokom o úprave styku. Uviedla, že rodičia maloletého nikdy nežili v spoločnej domácnosti. Otec dieťaťa preto nemôže poznať všetky potreby dieťaťa a jeho pravidelný režim. Súd nedostatočne preveril vyjadrenia matky, že otec sa nevie o dieťa postarať, prebaliť, navariť a zabezpečiť inú potrebnú

starostlivosť. Dieťa trpí astmou, ktorá je ambulantne liečená. Je dvojročné a vzhľadom na útlosť veku ešte nie je dostatočne emocionálne zrelé ani na krátkodobé odpútanie od matky. Trvala na svojej prítomnosti pri stretávaní otca s mal. S.. Uviedla, že písomná komunikácia otca na sociálnej sieti predložená súdu vyvoláva pochybnosti o jeho zodpovednom a vyrovnanom prístupe k užívaniu alkoholu. Uviedla, že určenie výživného v sume 80,- Eur nie je dostatočne primerané. Otec síce uvádzal mesačný príjem 600,- až 800,- Eur, samotné výpisy z účtu preukazujú príjem v sume 769,51 Eur, 800,77 Eur, 840,14 Eur. Zdravotné poistenie je mesačne 56,- Eur. Napriek tomu, že mu odvodová povinnosť do sociálnej poisťovne vznikla až v tomto období, a to od 1.7.2014, doteraz platil dobrovoľne výživné iba v sume 30,- Eur, čo je nízke k mesačnému príjmu. Vyživovacia povinnosť rodičov voči dieťaťu je prioritou a má prednosť pred ostatnými výdavkami. Otec dieťaťa v poslednom období päťkrát zmenil motorové vozidlo, pričom posledné vozidlo si kúpil na pôžičku. Zároveň vlastní aj motocykel v hodnote 500,- až 700,- Eur. Samotná výška pôžičky na auto v sume 40,- Eur je nižšia ako dobrovoľne hradené výživné. Platenie životnej poisťky na dieťa v sume 15,- Eur nemôže byť dôvodom nevyhovenia návrhu matky na výživné v plnom rozsahu 100,- Eur. Z vykonaného dokazovania pritom vyplýva, že takmer celá starostlivosť o výchovu a výživu dieťaťa zostáva na matke maloletého. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa tak, že zaviazhe otca platiť výživné v sume 100,- Eur mesačne, počnúc februárom 2014, určí dlžné výživné v sume 350,- Eur a upraví styk mal. S. s otcom tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každú sobotu v čase od 14:00 hod. do 18:00 hod. za prítomnosti matky.

Otec sa k odvolaniu matky vyjadril tak, že poukázal na obsah svojho odvolania a uviedol, že odvolanie matky proti výroku o stretávaní sa otca s dieťaťom je nedôvodné. Rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výrokoch, ktoré napadla matka považoval za správne s výnimkou výšky výživného.

Matka sa k odvolaniu otca vyjadrila tak, že sa v plnom rozsahu pridržiavala odvolania, ktoré podala ona sama.

Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správne. Obaja účastníci, otec aj matka, napadli výrok o výške výživného, pričom otec navrhoval určiť nižšie výživné, matka vyššie výživné ako stanovil súd prvého stupňa. Odvolací súd považuje vzhľadom na vek dieťaťa výživné vo výške 80,- Eur mesačne za správne určené. Nemožno sa stotožniť s odvolaním otca, ktorý uviedol, že z hrubého príjmu, ktorý je vo výške 600,- až 800,- Eur mesačne platí odvody a ďalšie výdavky tak, že jeho čistý mesačný príjem činí len 365,- Eur. Súčasťou odpočítateľných položiek, ktoré sa zohľadňujú pri stanovovaní daňovej povinnosti, je aj paušálna suma na daňovníka, ktorá však nie je reálnym výdavkom daňovníka. Z výpovede otca vyplývajú skutočné výdavky vo výške 100,- Eur na stravu, 40,- Eur hygiena, poplatok za bývanie 50,- Eur, životné poistenie syna 15,- Eur, životné poistenie otca 18,- Eur, telefón a internet 20,- Eur, 40,- Eur splátka pôžičky, odvody do zdravotnej poisťovne 56,- Eur, od júla 2014 odvody do zdravotnej a sociálnej poisťovne 200,- Eur mesačne. Aj pri takto vyčíslených výdavkoch z príjmu otca zostáva dostatočne vysoká suma na to, aby mohol platiť výživné vo výške 80,- Eur mesačne.

Vzhľadom na správne určenú výšku výživného je správny aj výrok o dlžnom výživnom, ktoré dlžné výživné súd prvého stupňa vypočítal správne.

Odvolací súd sa stotožňuje aj s výrokom o úprave styku otca s mal. S.. Skutočnosť, že dieťa nie je dostatočne emocionálne zrelé ani na krátkodobé odpútanie od matky, nebola v konaní preukázaná. Z výpovede účastníkov vyplynulo, ako to uviedol aj súd prvého stupňa, že stretnutia otca s mal. S. bez prítomnosti matky na dobu viac ako dvoch hodín sa zrealizovali (matka túto skutočnosť konštatuje aj v návrhu na začatie konania) bez toho, aby matka namietala konkrétne nedostatky, aké sa pri týchto stretnutiach vyskytli.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa v celom napadnutom rozsahu ako vecne správne potvrdil postupom podľa § 219 ods. 1 OSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 OSP a § 146 ods. 1 písm. a/ OSP, vzhľadom na to, že ide o beznávrhové konanie.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.